

T.C.
BOLU İLİ
Mahalli Çevre Kurulu

TOPLANTI TARİHİ :11/07/2024
KARAR SAYISI :97

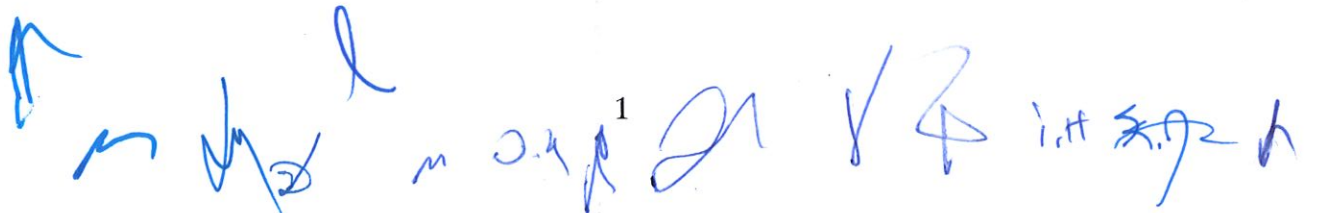
KARAR

Valilik Makamının 05/07/2024 tarihli ve E-31413276-050.01.02-9901625 sayılı çağrı yazıları üzerine ekli listede isim, unvan ve imzaları bulunan üyelerin katılımıyla Vali Yardımcısı Abdullah ŞEN Başkanlığında, Valiliğimiz hizmet binasında bulunan Kartalkaya Toplantı Salonunda 11/07/2024 Perşembe günü saat 11:00'da toplanılarak;

1- 27/06/2022 tarih ve 88 no.lu Mahalli Çevre Kurulunda alınan kararlara ek olarak çiftlikte yetiştirilen balıklar hariç kümes ve çiftlik hayvanlarının dışkı ve idrarının (altlık olarak kullanılan saman ve talaş parçaları vb. ile karışık olsun veya olmasın) Bolu İli sınırları içerisinde depolanması, toprakta ve tarım arazilerinde kullanılması, ayrıca biyometanizasyon işlemlerinden sonra oluşan sıvı gübrenin depolama ve toprağa uygulama işlemlerinde uyulacak usul ve esaslar ile bunların denetimi ve uygulanacak idari yaptırımları içeren Karar ekindeki Hayvansal Dışkıların Yönetimiyle İlgili Usul Ve Esasların uygulanması,

Oy birliği ile kararlaştırılmıştır.

Ek: Hayvansal Dışkıların Yönetimiyle İlgili Usul Ve Esaslar (2 Sayfa)

HAYVANSAL DIŞKILARIN YÖNETİMİYLE İLGİLİ USUL VE ESASLAR

Amac:

Bu usul ve esasların amacı, kümes ve büyükbaş hayvan barınaklarında oluşan hayvansal dışkıların toprakta güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlayarak yeraltı sularının, sucul ekosistemlerin ve hava kalitesinin (koku, toz) korunmasını sağlamaktır.

Kapsam:

Bu Usul ve Esaslar, Valiliğimizce 27/06/2022 tarih ve 88 no.lu Mahalli Çevre Kurulunda alınan kararlara ek olarak çiftlikte yetiştirilen balıklar hariç kümes ve çiftlik hayvanlarının dışkı ve idrarının (altlık olarak kullanılan saman ve talaş parçaları vb. ile karışık olsun veya olmasın) Bolu İli sınırları içerisinde depolanması, toprakta ve tarım arazilerinde kullanılması, ayrıca biyometanizasyon işlemlerinden sonra oluşan sıvı gübrenin depolama ve toprağa uygulama işlemlerinde uygulanacak yöntemler ile bunların denetimi ve uygulanacak idari yaptırımları kapsamaktadır.

Giriş:

Hayvansal dışkıların yönetimi, çevrenin korunması ve tarımsal sürdürülebilirlik açısından önemli olmakla birlikte bu atıkların doğru yönetilememesi, sonuçları itibariyle insan, canlı ve tüm ekosistemin sağlığını tehlikeye düşürebilecek olumsuzluklar yaratabilmektedir.

İlimiz genelinde çok sayıda ticari işletme (kümes) mevcut olup bu kümeslerdeki tavuk dışkıları ve altlık malzemelerin bir kısmı enerji tesislerinde değerlendirilerek bertaraf edilmektedir. Ancak bir kısmı ise hiçbir işleme tabi tutulmadan tarım arazilerinde yığınlar şeklinde bekletilerek tarımda kullanılmaktadır. Yağışlar, seller ve afetler, doğal taşıyıcılar (kemirgenler, sinekler, haşereler, kuşlar v.b.) gibi vasıtalar ile oldukları yerden başka yerlere taşınmakta ve içeriğindeki zararlı mikroorganizmalar, patojenler nedeniyle salgın hastalıklar dâhil birçok olumsuz sonuca sebep olabilmektedir. Ayrıca bu atıkların içeriğindeki çok yüksek nitrat maddesi de yağışlarla ve beklediği ortamdaki sızma faaliyeti sonucunda yer altı suyuna karışarak çok ciddi riskler oluşturmaktadır.

Hayvansal dışkılar, genellikle kümes hayvanları ve büyükbaş hayvanlardan oluşan atıklar olup tarım arazilerinde kullanılabilmesi için uygun yöntemlerle gerekli işlemlere tabi tutulmaları, (uygun yöntemlerle sızdırmaz ortamlarda fermente/kompost v.b. edilmeleri, organik gübre değerlerini sağlayıp sağlamadığı hususunda da analizler yapılarak muhteviyatının belirlenmesi v.b.) tarım alanlarında kullanılacak organik ürün statüsü kazandırılması gerekmektedir.

Bilindiği üzere Hayvansal Dışkıların Yönetiminde Uyulacak Usul ve Esaslar, Valiliğimizin 27/06/2022 tarih ve 88 no.lu Mahalli Çevre Kurulu Kararında belirtilmiştir. Ancak, İlimizde hayvansal dışkıların toprakta kullanımı ile ilgili süreçle birlikte karşılaşılan sorunlar ve Mevzuat yönünden eksikliklerin bulunması nedeniyle, ilgili MÇK ile alınan Kararlara ilave olarak bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

27/06/2022 tarih ve 88 No.lu MÇK ile alınan kararlara ek olarak; hayvansal dışkıların tarımsal amaçlı ve toprakta kullanımı ile ilgili usul ve esaslar aşağıda belirtilmiştir.

1. Kümes ve ahırlardan kaynaklanan hayvansal dışkılar, sızdırmaz nitelikte depolama platformu/lagün haricinde hiçbir yerde (tarım, orman arazisi, mera ve yayla v.b.) yığın halinde biriktirilemez. Sızdırmaz depolama alanlarının üzeri açık ise geçirimsiz bir örtü ile örtülecektir.

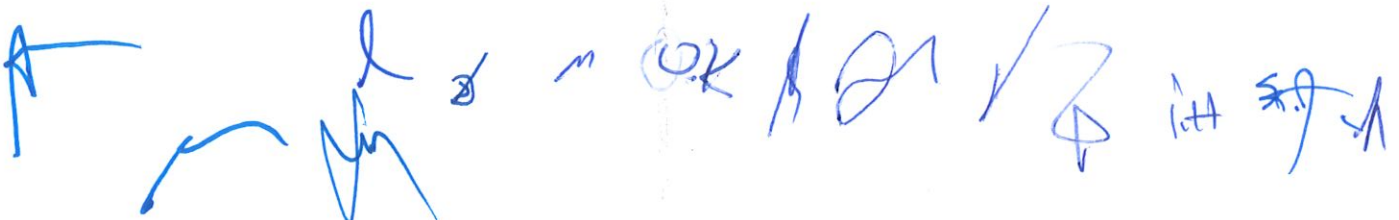
2. Kümeslerden kaynaklanan atıkların bertaraf tesislerinde bertarafı esastır. Ancak, kümes sahibi tarafından, tarımsal amaçlı kullanılmak istenen hayvansal dışkıdan (her bir dönem için) ve uygulanacağı topraktan (yılda 1 kez) İl/İlçe Tarım Müdürlüğü kontrolü/bilgisi dâhilinde akredite laboratuvarlar tarafından, toprak, dışkı, nitrat, mikrobiyolojik ve gerekli görülen diğer analizler yaptırılarak İl/İlçe Tarım Müdürlüklerine dilekçe ekinde sunulması gerekmektedir. Analizlerde araştırılacak diğer parametreler yanında; nitrat kirliliği oluşmaması, zehirlenme vakaları ve salgın hastalık risklerine karşı toprak ve dışkıdaki tüm nitrat ve mikrobiyolojik analizlerin yaptırılması zorunludur. Dilekçede, ada, pafta, parsel ve alan büyüklüğü belirtilecektir. Hayvansal dışkının toprakta kullanımı, Tarım İl/İlçe Müdürlüklerinin görüşü doğrultusunda (toprak ve dışkı numune sonuçları değerlendirilerek, dekar başına dökülebilecek miktarlar belirlenerek) yapılabilecektir. Numune alım ve analiz işlemlerinin ücretleri kümes ve ahır sahipleri tarafından karşılanacaktır.
3. Kümes sahibi dışkıdan ve topraktan numune alacağı tarihi İl/İlçe Tarım Müdürlüklerine yazılı olarak bildirecektir. İl/İlçe Tarım Müdürlükleri, gelen taleplerin yoğunluğunu da göz önüne alarak zaman zaman numune alım işlemlerine kontrol amaçlı olarak bizzat eşlik edecektir. İl/İlçe Tarım Müdürlüklerinin talebi üzerine, personel ihtiyacı duyulması durumunda, numune alımlarına nezaret etmek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Jandarma ve Emniyet Müdürlüklerinden de gerekli personel desteği sağlanacaktır.
4. Biyogaz tesislerindeki çürütme işlemlerinden sonra oluşan sıvı gübrenin tesis içinde depolanması aşamasında ÇED kararlarındaki taahhütlere uyulacaktır. Tarlalara boşaltım işlemleri esnasında tarlaya homojen bir dağılım yapılması, %12'den fazla eğimi olan arazilere sıvı gübre atılmaması gerekmektedir. Boşaltım işlemleri öncesinde tarla sahibinden dilekçe alınması, dilekçede, tarla sahibinin bilgileri, tarlanın ada, pafta, parsel bilgileri, dökülecek alanın büyüklüğü ve tarlada ekim yapılacağı dönemin belirtilmesi gerekmektedir. Biyogaz tesisleri tarafından başvurular değerlendirilirken, dilekçedeki hususlar dikkate alınacaktır ve döküm işleminden sonra düzenlenen form karşılıklı imza altına alınıp veri kayıtları tutulacaktır. Denetimlerde sunulmak üzere kayıtlar tesiste bulundurulacaktır. Toprağa uygulama yöntemleri ve miktarlarıyla ilgili Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili Mevzuatlarına göre iş ve işlemler yürütülecektir.

Denetim

Hayvansal dışkılarla ilgili şikâyetlerin denetimi, 17.07.2020 tarihli ve E.6356 sayılı Valilik Emri'nde belirtilen hükümlere uygun olarak Jandarma, Emniyet, İl Tarım ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yapılacaktır.

İdari Yaptırım

Atığın gübre formuna dönüştürülmeden ve gerekli izinleri almadan sızdırmalı zeminlerde yığın şeklinde bekletildiğinin tespiti ve bu konu ile ilgili alınan Mahalli Çevre Kurulu kararlarının ihlali halinde mer-i mevzuat hükümleri kapsamında gerekli idari işlemler uygulanacaktır.

T.C.
BOLU İLİ
Mahalli Çevre Kurulu

TOPLANTI TARİHİ : 11/07/2024
KARAR SAYISI :97

 Abdullah ŞEN Bolu Valiliği Başkan	 Basri Baytekin Bolu Belediye Başkanlığı	 J. Yb. Alper YILMAZ İl Jandarma Komutanlığı
 Mesut ACIYAN İl Emniyet Müdürlüğü	 Harun ATAY İl Özel İdaresi	 Mustafa CAN İl Müftülüğü
 Gökhan YILMAZ İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü	 Ali GÜLEN İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü	 Oğuzhan KURT Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
TKİ Göynük Kontrol Müdürlüğü	 Hasan ÇELİK İl Defterdarlığı	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
 Dr. Büşra DELİGÖZ İl Sağlık Müdürlüğü	 Ulaştırma XIII.Bölge Müdürlüğü	 Zekeriya AR İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
 Serdar Seçkin ALTINDAŞ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	 Mustafa GÖZLER Orman ve Su İşleri Bakanlığı IX. Böl. Müd. Bolu Şube Müdürlüğü	 Melih YAMAR Sanayi ve Ticaret Odası Başkanlığı